

'IK DURF NIET TE TWIJFELEN'

Puzzelstukje

Het zijn
tropenwe-
ken voor
Porgy
Franssen
(Eindhoven,
1957).
Middenin
de thriller
*Een pure for-
maliteit*,
monoloog
*Van Gogh
spreekt* en
tv-serie
Moordvrouw
komt een
dubbele
hernia dan
ook slecht
uit.

door Dieter
van den Bergh
d.vdbergh@ed.nl

Hoe het met hem gaat? Nou, eigenlijk niet zo goed, zegt Porgy Franssen (Eindhoven 1957). „Ik lig plat in mijn bed met een dubbele hernia. Het doet veel pijn. Ik zit middenin tv-opnames van *Moordvrouw*, ik begin aan de repetities van *Van Gogh spreekt* en een reeks van *Een pure formaliteit*. Het komt, zeg maar, op een nogal slecht moment.”

Of hij niet beter alles kan afzeggen? „Ik durf niet te twijfelen. Het schijnt niet abnormaal te zijn dat een hernia binnen vijf of zes weken vanzelf verdwijnt. Tot die tijd loop ik met een stok. Ge-

lukkig is *Een pure formaliteit* vrij statig allemaal. Ik kom van een trapje af, doe verder geen rare loopjes. Allemaal nog wel te doen. Met pijnstillers. Veel pijnstillers.”

Een pure formaliteit van muziektheatergezelschap Orkater, geregisseerd door de jonge Vlaamse Sarah Moeremans, lijkt aanvankelijk op een klassieke detective. Een verwarde schrijver (Pierre Bokma) wordt verdacht van moord. Een sympathieke commissaris (Franssen) pakt hem op en ondervraagt hem. Maar gaandeweg wordt steeds onbelangrijker of hij de moord wel of niet heeft gepleegd. Franssen: „Een moord wordt hier door een tamelijk bizarre pointe iets heel bijzonders. De puzzelstukjes vallen uiteindelijk, mede door de muziek, in elkaar. Meer moet je niet zeggen, denk ik.”

De toneelthriller is gebaseerd op de Italiaanse detectivefilm *Una pura formalità* (1994) met Roman Polans-

**We waren
nieuwsgie-
rig naar
elkaar,
hadden er
veel trek in.**

En ik moet zeggen: dit voelt bijzonder

Porgy Franssen

ki en Gérard Depardieu. „Tien jaar geleden al kwam componist Micha Hamel bij mij thuis aanzetten met een videoband van die film. Of ik daar niet iets mee wilde. Al die jaren is de film blijven hangen, tot we besloten er echt iets mee te doen. Nu is het kind eindelijk geboren. De film geheel theatraliseren moet een helse klus geweest zijn, maar Sarah Moeremans heeft voortreffelijk werk verricht. Af en toe schieten er nog flitsen van de film door mijn hoofd, maar het zijn twee totaal verschillende dingen geworden.”

Micha Hamel componeerde een nieuwe ‘soundtrack’ voor een fluitist en acht cellisten van het Cello8ctet Amsterdam. De nadrukkelijk aanwezige livemuziek vertolkt volgens Franssen vooral de gevoelens van de schrijver. „Je luistert mee in zijn hoofd.”

De acteur deed met Orkater vaker muziektheaterstukken met composities van Vincent van Warmerdam, zoals *Wie vermoordde Mary Rodgers?* en *De formidabele yankee*. Maar dit is anders, zegt hij. „Vincent mengt vaak popstijlen, is meer de ouwe rocker. Dit is klassiek, daar ligt ook mijn muzikale voorkeur. Wanneer komt het nu voor dat je als acteur met acht cellisten op het podium staat?”

Nooit eerder stonden de grootheden Bokma en Franssen samen op het podium. „We hebben ooit samen iets voor tv gedaan, we zien elkaar weleens in de kroeg. We kenden elkaar, meer niet. We waren nieuwsgierig, hadden er veel trek in. En ik moet zeggen: dit voelt bijzonder. Al zijn de omstandigheden niet helemaal optimaal.”

Franssen kijkt – ondanks zijn serieuze handicap – ook uit naar het door Gerardjan Rijnders geregisseerde *Van Gogh spreekt*, vanaf 29 oktober in de theaters. Franssen kruipt in de huid van enfant terrible Theo van Gogh met een monoloog van anderhalf uur.

„Anderhalf uur tekst, dat schrikt veel acteurs af. Maar *Virginia Woolf* met Gerardjan is me erg bevallen, dus heb ik meteen ‘ja’ gezegd toen ik gevraagd werd. Of ik iets met Theo van Gogh heb? Ik weet niet of ik me daarover moet uitlaten. Ach, ik heb er geloof ik geen mening over. Het doet er niet toe. Ik ben acteur en het is een goed stuk, punt.”

De afsluiting van *Van Gogh spreekt* is 29 november in Eindhoven, de stad waar hij geboren werd en woonde tot hij naar de Toneelacademie in Maastricht vertrok. „Eindhoven is altijd speciaal en een goeie reden om mijn oude moeder te bezoeken. Ze is 93 inmiddels. Ook broers en zussen wonen er nog. Rond een optreden in Eindhoven is altijd een heel programma gebouwd.”

CV PORGY FRANSSEN

∴

Geboren in 1957 in een groot katholiek gezin in Eindhoven.

∴

Hij heeft tien zussen en drie broers.

∴

Werd met zijn tweelingzus (en harpiste) Bess vernoemd naar de hoofdpersonen uit de gelijknamige opera van Gershwin.

∴

Verhuisde voor studie Toneelacademie van Eindhoven naar Maastricht.

∴

Speelde in tientallen films en tv-series waaronder *De kleine blonde dood*, *Mariken*, *Wij Alexander*, *Nynke* en *Matterhorn*.

∴

Zijn eerste filmrol was Billy Budd in de gelijknamige film uit 1980.

∴ In 1991 ontving hij een Gouden Kalf voor Beste acteur voor

zijn rol in tv-serie *Bij nader inzien*.

::: Speelde in meer dan 25 theaterstukken, waaronder *Cyrano*, *Novecento*, *De petomaan*, *nécrofiel en trompettist*, *Het diner* en *Een ideale vrouw*.

INFO: *Een pure formaliteit*, vrijdag 3 oktober, Parktheater Eindhoven. Tournee t/m 17 mei.

Anarchistische monoloog

Tien jaar na zijn tumultueuze verscheiden keert Theo van Gogh (in de huid van Porgy Franssen) terug als personage in zijn eigen theatershow, geregisseerd door Gerardjan Rijnders. Hij gaat los in een verwoestende onemanshow. De zelfge-

noegzame elite; het opportunisme van de eenvoudige medeburger; het kronkelend fenomeen der klaarkomst dat alleen de vrouw gegeven is en de 'achterlijke islam'. Niemand wordt gespaard in deze anarchistische monoloog, verlicht met liedjes. De première van *Van Gogh spreekt* is 29 oktober in Leiden en op 31 oktober te zien in Speelhuis Helmond. Afsluiting tournee op 29 november in Parktheater Eindhoven.

